



Інформаційно-комунікаційні технології в освіті

УДК 378:811.111

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.18525498>

Комунікативний підхід і інтерактивні технології як ефективний інструмент викладання англійської мови у вищій школі

Жовновач Тетяна Анатоліївна

старший викладач кафедри менеджменту та соціально-гуманітарних дисциплін
Черкаської філії приватного закладу вищої освіти
«Європейський університет», м. Черкаси, Україна,
<https://orcid.org/0000-0003-1037-4383>

Борисенко Олена Іванівна,

старший викладач циклової комісії іноземних мов Черкаського державного
професійного бізнес-коледжу, м. Черкаси, Україна,
<https://orcid.org/0009-0006-6449-630X>

Прийнято: 15.01.2026 | Опубліковано: 30.01.2026

Анотація. У статті розглянуто комунікативний підхід у викладанні англійської мови у закладах вищої освіти як ключовий інструмент формування іншомовної професійної компетентності студентів. Окрему увагу приділено адаптації цього підходу до потреб професійної підготовки студентів немовних спеціальностей. В умовах глобалізації, інтеграції України у світовий освітній простір та зростання потреби у висококваліфікованих фахівцях, здатних до міжкультурної комунікації, опанування англійської мови набуває особливого значення. Метою роботи є акцентувати увагу на тому, що ефективне навчання мови можливе лише за умови поєднання комунікативного підходу з



інтерактивними технологіями, які дозволяють моделювати реальні професійні ситуації, стимулюють критичне мислення, командну роботу та самостійність студентів. Серед методів задіяних для дослідження є такі як: аналіз, синтез, узагальнення, систематизація та порівняння. У роботі проаналізовано міжнародний досвід країн Європи, США та Азії щодо застосування інноваційних цифрових засобів у мовній освіті, зокрема використання AI-технологій, VR/AR-середовищ, платформ змішаного навчання, мобільних додатків, мовних симуляцій та гейміфікації. Аналізуються ефективні практики країн світу, наголошується на ролі цифрових інструментів та інтерактивного середовища в активізації професійної комунікації англійською мовою. Певну увагу приділено потенціалу таких підходів у контексті підготовки фахівців нової генерації в Україні. Значна увага приділена розвитку мотивації студентів до вивчення мови через участь у проектній, рольовій та дослідницькій діяльності. Результати роботи засвідчили, що інтерактивні технології підвищують мотивацію, самостійність і якість засвоєння навчального матеріалу, сприяють розвитку критичного мислення та наукової рефлексії. Доведено, що комунікативний підхід, орієнтований на значущість змісту спілкування, дозволяє забезпечити високу ефективність викладання англійської мови, сприяє формуванню професійної, цифрової та міжкультурної компетентностей. Автори підкреслюють необхідність творчого підходу викладача, адаптації зарубіжного досвіду, розробки цифрових освітніх ресурсів і розвитку міжнародної співпраці з метою підготовки конкурентоспроможних фахівців нового покоління.

Ключові слова: *комунікативний підхід, фахова англійська мова, професійна комунікація, іношомовна компетентність, автентичні матеріали, інтерактивні технології.*



Communicative Approach and Interactive Technologies as an Effective Tool for Teaching English in Higher Education

Tetiana Zhovnovach

Senior Lecturer of the Department of Management and Social-Humanitarian Disciplines, Private Higher Education Institution «European University», Cherkasy, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0003-1037-4383>

Olena Borysenko

Senior Lecturer Foreign Languages Cycle Commission, Cherkasy State Professional Business College, Cherkasy, Ukraine,
<https://orcid.org/0009-0006-6449-630X>

***Abstract.** The article explores the communicative approach in teaching English in institutions of higher education as a key instrument for developing students' foreign language professional competence. Particular attention is given to the adaptation of this approach to meet the professional training needs of students in non-linguistic specialties. In the context of globalization, Ukraine's integration into the global educational space, and the growing demand for highly qualified professionals capable of intercultural communication, English language acquisition has become increasingly important. The aim of the study is to emphasize that effective language learning is possible only through the integration of the communicative approach with interactive technologies, which enable the simulation of real professional situations and promote the development of students' critical thinking, teamwork skills, and learner autonomy. Among the methods used for the research are analysis, synthesis, generalization, systematization, and comparison. The article analyzes international experience from Europe, the United States, and Asia in implementing innovative digital tools in*



language education, including the use of AI technologies, VR/AR environments, blended learning platforms, mobile applications, language simulations, and gamification. Effective international practices are analyzed, with an emphasis on the role of digital tools and interactive environments in enhancing professional communication in English. Particular attention is given to the potential of these approaches in the context of preparing a new generation of specialists in Ukraine. Special attention is paid to enhancing student motivation for language learning through project-based, role-playing, and research activities. The results of the study demonstrated that interactive technologies enhance learners' motivation, autonomy, and the quality of learning outcomes, while fostering the development of critical thinking and scholarly reflection. It has been proven that the communicative approach, focused on the meaningfulness of communicative content, ensures high effectiveness in English language instruction and contributes to the development of professional, digital, and intercultural competences. The authors highlight the necessity of a creative approach on the part of instructors, the adaptation of international best practices, the development of digital educational resources, and the advancement of international cooperation to prepare a new generation of competitive professionals.

Keywords: *communicative approach, professionally oriented foreign language, professional communication, foreign language competence, authentic materials, interactive technologies.*

Постановка проблеми. Сучасна система вищої освіти орієнтована на підготовку фахівців, здатних вільно функціонувати в полікультурному професійному середовищі. Відтак вивчення англійської мови за професійним спрямуванням стає не лише складовою гуманітарної підготовки, але й необхідною умовою професійної самореалізації. Успішне формування іншомовної фахової компетентності можливе за умови впровадження ефективних педагогічних підходів, серед яких провідним є комунікативний



підхід, особливо у поєднанні з інтерактивними технологіями навчання. Справді, важливість комунікативного методу для навчання будь-якої мови складно переоцінити, тому вважаємо його впровадження є обов'язковим під час вивчення мовних дисциплін у закладах вищої освіти, оскільки він якнайкраще дає змогу викладачеві сприяти мовній практиці студентів у професійному і соціальному житті... [13, с. 41]. У сучасному освітньому середовищі зростає потреба у фахівцях, які володіють іноземною мовою не лише на побутовому, а й на професійному рівні. У зв'язку з цим викладання фахової англійської мови в закладах вищої освіти набуває особливого значення. Для спеціалістів з вищою освітою ... знання іноземної мови стає не тільки засобом отримання інформації з оригінальних джерел, але й засобом професійної комунікації, коли вирішуються певні прагматичні завдання. В умовах навчання іноземної мови в неможливому закладі вищої освіти необхідним є формування не тільки загальної, але й спеціалізованої комунікативної компетенції в професійній і трудовій сферах спілкування в зв'язку з потребами професійної діяльності в галузі майбутньої спеціальності [4, с. 5], що, своєю чергою, сприяє розвитку професіоналізму, креативного мислення, відповідальності, самостійності та самоконтролю. Одним із найефективніших підходів у цьому контексті вважається комунікативний, який орієнтований на розвиток здатності студентів до реального мовного спілкування в професійному середовищі. Комунікативний підхід є методом навчання мови, що має функціональне значення для спілкування, тобто за такого підходу найважливішим під час процесу оволодіння мовними навичками, стають не дібрані мовні засоби, а мета спілкування, задіяні тактики й стратегії для досягнення наміченого результату комунікації. Для реалізації концепції комунікативного методу на заняттях... слід застосовувати завдання і вправи, що допоможуть студентам збагатити словниковий запас, розуміти соціальний контекст, у якому відбувається комунікативний акт [13, с. 42].



Комунікативне навчання мови має таку мету – навчити майбутніх фахівців самостійно застосовувати теоретичну перспективу комунікативного підходу, розвивати комунікативну компетентність, розуміти процеси мовомислення та визначати взаємозалежність мови і спілкування [13, с. 43]. У сучасних умовах глобалізації та інтеграції України у міжнародний освітній і професійний простір володіння фаховою англійською мовою стає невід’ємною складовою підготовки фахівців різних галузей. Основною метою навчання англійської мови здобувачів вищої освіти є досягнення ними практичного володіння англійською мовою, що уможливує її використання в майбутній професійній діяльності та науковій роботі, в побутовому та професійному спілкуванні. Навчання іноземної мови є засобом систематичного поповнення, розширення та поглиблення професійних знань, формування та розвитку в здобувачів особистісних творчих і професійних якостей та вмінь, здатності до іншомовного спілкування в конкретних професійних, ділових і наукових сферах із врахуванням особливостей професійного та наукового мислення, до самостійних теоретичних і практичних суджень і висновків, до розвитку науково-творчої самостійності, підвищення результативності професійної та науково-дослідної роботи [4, с. 10]. Традиційні методи навчання, орієнтовані на механічне засвоєння лексики та граматики, вже не відповідають вимогам до комунікативної компетентності студентів. Тому комунікативний підхід у поєднанні з інтерактивними технологіями стає ключовим інструментом у викладанні англійської мови у вищих навчальних закладах. Комунікативний метод навчання іноземних мов є перспективним напрямом, який дає можливість навчити студентів моделювати мовленнєві взаємодії, використовувати мову як засіб соціальної дії і взаємодії в умовах конкретних ситуацій спілкування, і забезпечує реалізацію особистісно-орієнтованої концепції навчального процесу на заняттях іноземної мови [6, с. 94].



Сучасна система вищої освіти перебуває в постійному процесі трансформації, особливо у сфері викладання іноземних мов. В умовах глобалізації та професійної мобільності особливої актуальності набуває вивчення англійської мови, яка є інструментом ефективною міжкультурної комунікації. Вищі навчальні заклади різних країн активно впроваджують комунікативний підхід у поєднанні з інтерактивними технологіями, щоб забезпечити ефективне навчання студентів. Досвід таких країн, як Велика Британія, США, Німеччина, Фінляндія та Південна Корея, демонструє високі результати застосування інноваційних методів у викладанні професійної англійської мови. У цьому контексті зарубіжний досвід впровадження комунікативного підходу із залученням інтерактивних технологій заслуговує на ретельне вивчення та адаптацію в освітній простір України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тема до якої ми звернулися у своєму дослідженні є досить актуальною. Багато науковців з різних країн зверталися в своїх роботах до неї. Британський лінгвіст і методист Вільям Літлвуд [20], відомий своїми роботами в галузі комунікативного навчання мов, вперше виділив два типи комунікативних завдань: вправи на лексику і граматику для підготовки до спілкування та рольові ігри, дискусії, вирішення проблем. Зробив акцент на реальному спілкуванні, а не лише на граматиці та перекладі; на використанні автентичних матеріалів. Професор Джек К. Ричардс [21] з Нової Зеландії є всесвітньо відомим фахівцем у галузі прикладної лінгвістики та викладання англійської мови. Він є автором численних праць з методики викладання англійської, підручників і навчальних програм. Його внеском у методику викладання є розробка комунікативного підходу у вивченні мов. До цієї тематики звертався в своїх дослідженнях і американський професор Теодор Роджерс [21] відомий лінгвіст, методист і педагог, який спеціалізувався на викладанні англійської мови. В своїх працях він аналізував різні підходи до викладання мов, включаючи комунікативний підхід при вивченні англійської



мови. Роджерс і Річардс разом досліджували еволюцію методів викладання мов, що зробило їхню книгу основним підручником для педагогів. Професор Каліфорнійського університету Марк Варшауер [24] є відомим дослідником у галузях освітніх технологій, цифрової грамотності та використання технологій у вивченні мов. В своїх працях приділяє увагу розвитку комп'ютерно-опосередкованого навчання та аналізу використання штучного інтелекту (AI) у мовній освіті. Річард Керн [24], американський професор, лінгвіст, експерт у галузі цифрової грамотності та мовної освіти, досліджує роль цифрових інструментів у мовній освіті та як технології впливають на вивчення іноземних мов. Розробляє методики інтеграції технологій у викладання мов. Британський лінгвіст Нікі Хоклі [19] досліджує, як інструменти (штучний інтелект, віртуальна реальність, мобільні додатки) впливають на вивчення мов, розробляє моделі поєднання онлайн- та офлайн-навчання. Професор Університету Співдружності Вірджинії Роберт Годвін-Джонс [18] активно досліджує вплив AI, віртуальної реальності (VR), чат-ботів на мовну освіту і як імерсивні технології впливають на мовну практику. Всі раніше згадані дослідники у різні часові проміжки зробили свій внесок у вивчення визначеної нами дослідницької теми.

Українські науковці активно досліджують проблеми викладання іноземних мов у вищій освіті, акцентуючи увагу на комунікативному підході та використанні інтерактивних і цифрових технологій. Особливості викладання ділової англійської мови у вищих навчальних закладах з позицій комунікативного підходу досліджує у своїй статті Тимчик М. [23]. Автором проаналізовано специфіку формування професійно орієнтованої іншомовної компетентності через використання автентичних матеріалів, кейсів та моделювання ділових ситуацій. Наголошується, що комунікативний аспект навчання є визначальним чинником підготовки студентів до реального професійного спілкування.



У своїй праці Шилинська І. [22] аналізує сучасні методи й підходи до навчання іноземних мов у вищій школі, акцентуючи увагу на зміщенні освітнього процесу в бік студентоцентрованого та компетентнісного навчання. Комунікативний підхід у поєднанні з інтерактивними та цифровими технологіями розглядається як умова підвищення мотивації студентів і ефективності формування іншомовної комунікативної компетентності. Особливу увагу приділено ролі викладача в умовах цифрової трансформації освіти.

Трансформацію методів навчання й викладання англійської мови у вищій школі в контексті активного впровадження технологій штучного інтелекту досліджують Романишин І. М. та ін. [12]. Детально проаналізовано вплив AI-інструментів на організацію навчального процесу, розвиток мовних навичок і автономії студентів, а також окреслено перспективи поєднання комунікативного підходу з інтелектуальними цифровими системами. У роботі наголошується на необхідності педагогічно виваженого використання ШІ у мовній освіті.

На сучасних комунікативних методиках вивчення іноземної мови в закладах вищої освіти зосереджують увагу Слухенська Р. та ін. [15]. У дослідженні розкривається дидактичний потенціал інтерактивних форм роботи, зокрема рольових ігор, дискусій, проєктної діяльності та моделювання професійних ситуацій. Ефективність комунікативного підходу для розвитку мовленнєвої активності та професійної іншомовної компетентності студентів підтверджується результатами дослідження.

Сучасні підходи до методики викладання англійської мови у вищих навчальних закладах з урахуванням вимог глобалізованого освітнього простору аналізує Матвіяс О. [9]. Комунікативний підхід розглядається як базова методологічна основа формування практичних мовних умінь і навичок професійного спілкування. У роботі підкреслюється доцільність інтеграції традиційних методів із цифровими та інтерактивними технологіями навчання.



Можливості інтерактивних технологій у формуванні комунікативної культури майбутніх фахівців під час вивчення англійської мови досліджує у своїй статті Жукова А. [3]. Авторкою обґрунтовується доцільність використання інтерактивних методів як засобу активізації мовленнєвої діяльності, розвитку комунікативних умінь і соціальної взаємодії студентів. Наголошується на значущості комунікативного середовища для професійної підготовки у вищій школі.

Інтерактивні технології у викладанні англійської мови студентам закладів вищої освіти з позицій сучасних освітніх інновацій аналізують Орел-Халік Ю. та ін. [11]. Практичні аспекти застосування інтерактивних методів навчання, зокрема групової роботи, проєктної діяльності та цифрових платформ, розглядаються як чинники підвищення мотивації й ефективності іншомовної підготовки. У дослідженні підкреслюється роль інтерактивності у формуванні професійної комунікативної компетентності.

На теоретико-методичних засадах розвитку іншомовної комунікативної компетентності студентів засобами інтерактивних технологій зосереджується у своїй роботі Литнєва Т. [7]. Авторкою аналізуються педагогічні умови впровадження інтерактивних форм навчання та їхній вплив на мовленнєву активність, автономність і рефлексивні здібності здобувачів вищої освіти. Дослідження підтверджує ефективність інтерактивних технологій у поєднанні з комунікативним підходом.

Проблематику іншомовної підготовки студентів закладів вищої освіти до професійної комунікації з використанням інтерактивних технологій досліджує Максимчук Л. [8]. Розкрито потенціал інтерактивних методів у формуванні практичних мовленнєвих умінь, необхідних для професійної діяльності. У роботі акцентується увага на зв'язку між інтерактивністю навчання та розвитком професійно орієнтованої іншомовної компетентності.



Процес формування комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти під час вивчення іноземних мов аналізують Яриновська К. та ін. [17]. Систематизовано інструменти, методи й прийоми навчання, спрямовані на розвиток ефективного іншомовного спілкування. У дослідженні підкреслюється значення комунікативного підходу та інтерактивних методів для досягнення практичної спрямованості мовної підготовки студентів.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. В сучасних умовах професійної мобільності особливої актуальності набуває оволодіння знанням англійської мови. В період, коли система вищої освіти нашої країни виходить на новий рівень, англійська мова, яка є інструментом ефективною міжкультурної комунікації, стає необхідною. Залучення методики поєднання класичного комунікативного підходу з інтерактивними технологіями набуває певного значення. Аналіз досвіду закордонних університетів, які використовують таке поєднання у своїх системах викладання, є доречним.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою роботи є розглянути сутність комунікативного підходу, його принципи, переваги та практичне застосування в поєднанні з інтерактивними технологіями у процесі викладання англійської мови в закладах вищої освіти та проаналізувати зарубіжний досвід впровадження комунікативного підходу із залученням інтерактивних технологій в світовий освітній простір.

Матеріалом дослідження слугували наукові роботи вітчизняних і зарубіжних лінгвістів, експертів використання комунікативного підходу у галузі методики викладання англійської мови, які досліджували застосування комунікативної методології в поєднанні з інтерактивними технологіями у процесі викладання фахової англійської мови в закладах вищої освіти. Зроблено огляд і аналіз зарубіжних прикладів застосування комунікативного підходу та інтерактивних освітніх технологій у викладанні англійської мови в університетах



Європи, США, Південної Кореї та Японії. Серед методів задіяних для дослідження слід зазначити такі як: узагальнення, аналіз, систематизація та порівняння.

Виклад основного матеріалу дослідження. Комунікативний підхід (Communicative Language Teaching – CLT) виник у 70-х роках ХХ століття як відповідь на потребу практичного оволодіння мовою. Комунікативний метод запропонував Делл Хаймс у 1972 році, зазначивши, що «комунікативна компетентність – це властивість носія мови використовувати й розуміти мову в процесі спілкування і взаємодії з іншими у зв'язку з соціальним контекстом» [4, с. 17]. Основною метою цього підходу є формування комунікативної компетентності – здатності ефективно й доречно використовувати мову в різних життєвих та професійних ситуаціях. При викладанні англійської мови за професійним спрямуванням (англійська для юристів, медиків, інженерів тощо), комунікативний підхід передбачає максимальне наближення навчального процесу до реальних умов професійної діяльності. Перевагами комунікативного підходу є підвищення мотивації студентів, оскільки вони бачать практичну цінність знань; формування фахової іншомовної компетентності, необхідної для кар'єри в міжнародному середовищі; розвиток критичного мислення через аналіз реальних кейсів і участь у дискусіях які формують професійну компетентність; вміння працювати в команді, вирішувати проблеми, що є важливими компонентами сучасної освіти; створення умов для індивідуалізації навчання при якому студенти можуть вибирати власний темп і формат роботи; врахування професійних інтересів студентів.

Комунікативний підхід акцентує увагу на практичному використанні мови як засобу міжособистісного та професійного спілкування. Його головною метою є формування комунікативної компетентності, що включає граматичну, соціолінгвістичну, дискурсивну та стратегічну складові. Комунікативний метод навчання зобов'язує переглянути зміст граматичного матеріалу, його структуру



з погляду розвитку всіх чотирьох видів мовленнєвої діяльності, які тісно пов'язані між собою. Тому одним з основних напрямів у роботі вчителя-словесника є комунікативний, що програмує оволодіння узагальненими способами мовлення, необхідними для спілкування»[10, с. 46]. Комунікативний підхід у викладанні англійської мови орієнтований на формування вміння ефективно спілкуватися у професійному середовищі. Його основні принципи включають:

1. Орієнтацію на реальні комунікативні ситуації. Знайомство з культурними особливостями спілкування у відповідному професійному середовищі. Тут можна залучити проєктну роботу у вигляді розробки презентацій, звітів або дослідницьких робіт англійською мовою.

2. Активну взаємодію між студентами. Орієнтація на студентоцентровану модель навчання.

3. Застосування автентичних матеріалів. Використання статей з фахових журналів, відеоінтерв'ю, технічної документації, презентацій, переговорів.

4. Розвиток усіх видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, письмо, говоріння).

5. Орієнтація на значення, а не лише на форму.

6. Контекстуальність викладання.

7. Інтерактивність – акцент на групові завдання, дискусії, рольові ігри. Саме формування міжкультурного компонента може відбуватися завдяки залученню ситуаційно-рольових ігор. Наприклад, для майбутніх економістів – симуляція ділових переговорів.

8. Використання цифрових технологій – інтеграція онлайн-платформ, штучного інтелекту, віртуальної реальності.

Комунікативний підхід орієнтований на розвиток мовленнєвої компетентності студентів через моделювання реальних ситуацій спілкування. [25, с. 68]. Його основні принципи ідеально поєднуються з можливостями



сучасних цифрових технологій. Інтерактивні технології посилюють ефективність комунікативного підходу, забезпечуючи студентам можливість практикувати мову в умовах, максимально наближених до реальних. Виклики останніх років, зумовлені всесвітньою пандемією і провадженням в Україні воєнного стану актуалізували значущість використання цифрових сервісів і застосунків для формування іншомовної компетентності здобувачів вищої освіти [1, с. 4]. Інтерактивні технології виступають дієвим інструментом реалізації комунікативного підходу. Їх використання забезпечує активну участь студентів у навчальному процесі, стимулює інтерес до предмета, сприяє розвитку навичок колективної та самостійної роботи. Серед основних інтерактивних форм і методів:

1. Вебквести сприяють розвитку навичок пошуку та обробки професійної інформації іноземною мовою. Наприклад, онлайн-дебати в Zoom з попередньою підготовкою у форматі веб-квесту.

2. Онлайн-симуляції та рольові ігри моделюють реальні ситуації з професійного середовища. Застосування відеоконференцій (Zoom, Microsoft Teams) для імітації професійних ситуацій (презентацій, переговорів, конференцій) сприяє розвитку комунікативних навичок. Наприклад, створення відео-презентацій за фаховою тематикою з подальшим обговоренням на онлайн-зустрічі.

3. Платформи для спільної роботи формують уміння працювати в команді. Використання платформ, таких як Moodle, Google Classroom, Coursera, дозволяє організувати інтерактивне навчання з доступом до автентичних матеріалів, відеолекцій, тестів та форумів для обговорення. Наприклад, використання платформи Padlet для проведення ділового листування англійською мовою між групами студентів, які представляють різні відділи у віртуальній компанії.



4. Мобільні додатки та інтерактивні вправи забезпечують миттєвий зворотний зв'язок. Додатки (Duolingo, Babbel, ChatGPT) допомагають у вивченні спеціалізованої лексики, тренуванні вимови та автоматизованому перекладі.

5. Системи змішаного навчання (Moodle, Google Classroom) дозволяють індивідуалізувати навчання, включаючи професійно орієнтовані завдання. Наприклад, розробка інтерактивних глосаріїв фахових термінів у спільному документі.

6. Соціальні мережі та блоги. Створення професійних спільнот у LinkedIn, Facebook, Telegram дає можливість студентам спілкуватися з носіями мови, брати участь у дискусіях та аналізувати актуальні публікації.

7. Гейміфікація. Використання ігрових механік (Kahoot!, Quizlet) підвищує мотивацію та активність студентів у вивченні термінології та граматики. Сучасні інструменти роблять навчання цікавим і актуальним.

Необхідно уточнити такий важливий фактор, як мотивація навчання, оволодіння фахом взагалі та іноземною мовою зокрема, що є дуже суттєвим, оскільки мотивація здобувачів до навчання іноземної мови повинна формуватися через наявність внутрішніх мотивів засвоєння іноземної мови; наявність пізнавально-комунікативних потреб; бажання вдосконалювати, відшліфувати власне мовлення (володіння екстралінгвістичними засобами спілкування); прагнення підвищити якість власної мовленнєвої культури (використання мовних засобів відповідно до мети, умов, ситуацій спілкування) [2, с. 23]. Інтерактивні форми роботи забезпечують високий рівень мотивації, підвищують ефективність засвоєння фахового лексикону та сприяють формуванню критичного мислення [14, с. 277]. Поєднання комунікативного підходу з інтерактивними технологіями має ряд переваг:

1. Покращує засвоєння матеріалу через залучення до активної діяльності. Використання реалістичних ігрових та професійних ситуацій підвищує інтерес до навчання.



2. Стимулює самостійне мислення, ініціативність та відповідальність студентів. Розвиток «м'яких навичок». Студенти не лише вивчають термінологію, а й опановують навички міжособистісної комунікації.

3. Створює умови для індивідуального підходу та розвитку soft skills. Онлайн-ресурси дозволяють займатися в будь-який час і в будь-якому місці. Адаптивні платформи дозволяють враховувати рівень та темп навчання кожного студента.

4. Сприяє інтеграції в міжнародне академічне середовище. Взаємодія з носіями мови через онлайн-платформи стимулює розуміння культурного контексту.

Досвід зарубіжних країн свідчить про ефективність комбінації комунікативного підходу з інтерактивними технологіями. У провідних університетах Німеччини, Франції, Нідерландів активно використовуються платформи Moodle, Edmodo, а також спеціалізовані програми для симуляції професійної діяльності англійською мовою (наприклад, віртуальні ділові переговори, кейс-стаді). Студентів заохочують до участі у форумах, відеоконференціях, онлайн-дискусіях, що підсилює міжкультурний обмін. Німецькі вузи, наприклад, LMU Munich залучають практику в компаніях де студенти використовують англійську мову у реальних робочих ситуаціях; tandem-навчання при якому відбувається спілкування з носіями мови через спеціальні платформи Tandem, HelloTalk; мобільні додатки такі як Babbel, Anki для вивчення професійної термінології. Фінські університети, наприклад, University of Helsinki експериментують з віртуальною реальністю створюючи імітацію ділових зустрічей і презентацій. Широко використовується доповнена реальність через використання інтерактивних підручників з 3D-візуалізацією термінів. Британські університети, наприклад, Oxford, Cambridge активно використовують мовні симуляції, коли студенти беруть участь у віртуальних конференціях, де ведуть перемовини англійською; ігрові платформи Kahoot!,



Quizlet для закріплення професійної лексики; AI-асистенти, наприклад, ChatGPT для тренування діалогів та написання академічних текстів. Американські ВНЗ зосереджуються на адаптивному навчанні та мікролернінгу. Американські університети Harvard, MIT пропонують MOOC-платформи (Coursera, edX) на яких є курси з бізнес-англійської, технічної термінології; спільні проєкти з іноземними студентами через Zoom або Microsoft Teams; віртуальні лабораторії для студентів технічних спеціальностей.

Через інтерактивні симуляції, гейміфіковані платформи (Kahoot!, Quizlet, Duolingo for Schools), а також хмарні сервіси (Google Workspace, Microsoft Teams) викладачі створюють динамічне середовище, в якому студенти відпрацьовують професійну лексику та комунікативні моделі у сфері свого фаху. У закладах вищої освіти Південної Кореї та Японії домінує технологічна інтеграція зі штучним інтелектом (AI Tutors), AR/VR-середовищами та мобільними додатками. Наприклад, студенти фармацевтичних та технічних спеціальностей проходять симуляції діалогів з "віртуальними клієнтами" або "пацієнтами", тренуючи мову в межах конкретної ситуації. Корейський університет KAIST використовує AI-тьюторів – персональні програми на основі машинного навчання; розпізнавання мови (Google Speech-to-Text) для корекції вимови; адаптивні тести – автоматизовані системи оцінювання, наприклад, Duolingo English Test.

Висновки. Комунікативний метод на сьогодні досить популярний у методиці навчання англійської мови в закладах вищої освіти, оскільки він дає змогу краще засвоїти мовні знання, потренувати комунікативні здібності здобувачів освіти. Кожен, хто вивчає англійську мову, має індивідуальні потреби, рівень мовних і комунікативних здібностей та інтересів, тому створення сприятливого й комфортного спілкувального навчального середовища за допомогою комунікативного підходу полегшує навчання здобувачів. Саме такий підхід дає змогу не лише покращити ділові й професійні комунікативні навички



студентів, але й поекспериментувати з технологією до взаємонавчання, що корисно для налагодження комунікативної відкритої атмосфери в освітньому просторі й зміцнення стосунків між студентами та викладачем. Комунікативний підхід є ефективною методикою у викладанні англійської мови, що сприяє більш глибокому засвоєнню матеріалу та підготовці конкурентоспроможних фахівців. Його реалізація вимагає творчого підходу викладача, підбору релевантних матеріалів і побудови навчального процесу, орієнтованого на реальні професійні ситуації. Інтеграція комунікативного підходу та інтерактивних технологій у вивчення англійської мови в ЗВО дозволяє значно підвищити якість мовної підготовки студентів. Такий підхід відповідає сучасним вимогам до освітнього процесу, розвиває не лише мовну, а й професійну, цифрову та міжкультурну компетентності майбутніх фахівців. Поєднання комунікативного підходу з інтерактивними технологіями є перспективним напрямом у викладанні фахової англійської мови у вищих навчальних закладах. Це не лише підвищує ефективність навчання, але й готує студентів до реального професійного спілкування в умовах міжнародного співробітництва. Викладачам слід активно впроваджувати сучасні цифрові інструменти, щоб забезпечити якісну підготовку майбутніх фахівців. У перспективі така трансформація сприятиме підготовці конкурентоспроможних фахівців, здатних до ефективної професійної взаємодії в глобалізованому світі. Зарубіжний досвід свідчить про високу ефективність поєднання комунікативного підходу та інтерактивних технологій у викладанні англійської мови у ЗВО. І надалі в сфері вищої освіти України буде доцільною розробка цифрових освітніх ресурсів з професійною спрямованістю; розвиваток онлайн-платформи для професійної англійської мови; активне впровадження симуляцій, рольових ігор, кейс-методів, VR/AR-технології у навчальний процес; підвищення ІКТ-компетентності викладачів; міжнародна співпраця з метою обміну практиками, наприклад співпраця з міжнародними університетами для спільних проектів; використання AI-інструментів для персоналізації навчання.



Список використаних джерел

1. Білан Н. М. Формування іншомовної компетентності майбутніх інженерів-енергетиків засобами проєктних технологій у технічних університетах : дис. ... д-ра філософії : 015 / Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. Тернопіль, 2022. 350 с.

2. Вікторова Л. В. Іншомовна підготовка студентів ВНЗ: оцінювання сформованості комунікативної компетентності. *Проблеми сучасної педагогічної освіти: педагогіка і психологія*. 2010. Вип. 26, ч. 1. С. 22–25.

3. Жукова А. Інтерактивні технології формування комунікативної культури майбутніх фахівців у процесі вивчення англійської мови. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія»*. 2024. № 21(89). С. 186–189.
URL: <https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/download/4087/3734>

4. Зеленська О. П. *Mastering Psychology English* : підручник з англійської мови для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» факультетів психології. Київ : Вид-во Європейського університету, 2020. 330 с.

5. Зеленська О. П. Лексичні особливості англійської юридичної наукової літератури : навч. посібник. 2-ге вид., доп. Київ : Вид-во Європейського ун-ту, 2018. 270 с.

6. Козак М. В. Комунікативний метод навчання іноземних мов. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Педагогіка, соціальна робота»*. 2014. Вип. 32. С. 93–95.

7. Литньова Т. В. Розвиток іншомовної комунікативної компетентності студентів засобами інтерактивних технологій: теоретико-методичний аспект. *Перспективи та інновації науки*. 2025. № 53. С. 598–607.
URL: <https://eprints.zu.edu.ua/44825/1/1.pdf>

8. Максимчук Л. Іншомовна підготовка студентів закладів вищої освіти до професійної комунікації засобами інтерактивних технологій. *Збірник*



наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України.

Серія: педагогічні науки. 2021. Т. 27, № 4. С. 121–133.

URL:

<https://scholar.archive.org/work/gzmz6gc33zfrgpty3aks2lnm/access/wayback/https://periodica.nadpsu.edu.ua/index.php/pedzbirnyk/article/download/914/824/>

9. Матвіяс О. Сучасні підходи до методики викладання англійської мови у вищих навчальних закладах. *Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Педагогіка. Психологія»*. 2023. № 4. С. 77–85.

URL:

<https://journals.academ.vinnica.ua/index.php/ped-psyh/article/download/104/100>

10. Митяй З. О. Комунікативний підхід до вивчення рідної мови. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка*. 2018. № 1(20). С. 45–60.

11. Орел-Халік Ю. В., Антонюк М. А., Єрмакова Н. М., Гембарук А. С. та ін. Інтерактивні технології у викладанні англійської мови студентам вищих навчальних закладів. *Перспективи та інновації науки*. 2025. № 9(55). С. 733–741.

URL:

<https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/18516/1/29132-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-40203-1-10-20250929%20%288%29.pdf>

12. Романишин І. М., Чухно Т. В., Фийса Н. В. Трансформація методів навчання й викладання англійської мови у вищій школі: використання штучного інтелекту, аналіз впливу, перспективи. *Академічні візії*. 2023. № 24.

URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/download/645/583>

13. Семак Л. А. Академічні студії. Серія «Гуманітарні науки». 2023. Вип. 1. С. 40–45.

14. Сисоєва С. О., Осадча К. П. Стан, технології та перспективи дистанційного навчання у вищій освіті України. *Інформаційні технології і засоби*



навчання. 2019. Т. 70, № 2. С. 271–284.

URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2019_70_2_22

15. Слухенська Р. В., Буртник Б. Я., Куковська В. І., Куковська І. Л., Марценяк І. В. Сучасні комунікативні методики вивчення іноземної мови у ВНЗ. 2022.

URL: http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2022/80/part_2/33.pdf

16. Стойко С. В. Реалізація комунікативного підходу в навчанні іноземних мов. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету*. 2011. Вип. 85 (Серія: Педагогічні науки). С. 220–223.

17. Яриновська К., Башманівський О. Формування комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти при вивченні іноземних мов: інструменти, методи й прийоми. *Українська полоністика*. 2023. Т. 21, № 1. С. 93–102.

URL: <http://polonistyka.zu.edu.ua/article/download/278095/290304>

18. Godwin-Jones R. Distributed agency in second language learning and teaching through generative AI. *Language Learning & Technology*. 2024. Vol. 28, Issue 2. P. 4–31.

19. Hockly N. Digital Technologies in the Language Classroom. *ELT Journal*. 2013. Vol. 68(1). P. 79–84.

20. Littlewood W. *Communicative Language Teaching: An Introduction*. Cambridge : Cambridge University Press, 1981. 108 p.

21. Richards J. C., Rodgers T. S. *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge : Cambridge University Press, 2014. 171 p.

22. Shylinska I. Suchasni metody i pidkhody do navchannia inozemnykh mov u vyshchii shkoli. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*. 2024. P. 441.

URL: http://aphn-journal.in.ua/archive/82_2024/part_2/82-2_2024.pdf#page=441

23. Tymchyk M. Vykladannia «Dilovoi anhliiskoi movy» u vyshchyykh navchalnykh zakladakh: komunikatyvnyi aspekt. *Philological Treatises*. 2025. Vol.



17(1). Р. 122–136.

URL: <https://tractatus.sumdu.edu.ua/index.php/journal/article/download/1255/1047>

24. Warschauer M., Kern R. *Network-Based Language Teaching: Concepts and Practice*. Cambridge : Cambridge University Press, 2000. 256 p.

25. Widdowson H. G. *Teaching Language as Communication*. Oxford : Oxford University Press, 2000. 168 p.